

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou ve věci

žalobce: P. P.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem 225 08 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 1. 2025, o invalidní důchod

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, jímž bylo zcela změněno rozhodnutí ČSSZ ze dne 9. 10. 2024, č. j. X, kterým byl žalobci přiznán od 29. 8. 2024 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, a to tak, že žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu se zamítá pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Druhým výrokem žalovaná podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, odňala

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

žalobci od 6. 3. 2025 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně vyplácený od 29. 8. 2024.

2. Žalobce namítal, že mu invalidní důchod nebyl přiznán od správného data, od kterého má veškeré zdravotní problémy. Žalobce je 3 – 4 dny v týdnu naprosto neschopen minimálně 10 hodin fungovat kvůli těžkým migrénám, které začaly koncem roku 2023. Dalšími jeho déle trvajících zdravotními problémy jsou problémy psychické, opakované infekční nemoci a problémy s imunitou. Žalované poskytl veškeré zdravotní zprávy včetně těch, které měl jeho praktický lékař. Žádá, aby mu byla přiznána invalidita II. stupně od listopadu 2023.
3. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla, aby s ohledem na námitky žalobce byl proveden důkaz posudkem Posudkové komise MPSV ČR.
4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce dne 20. 8. 2024 požádal o invalidní důchod. Rozhodnutím ČSSZ ze dne 9. 10. 2024, č. j. X byl žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně s odůvodněním, že dle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 23. 9. 2024 z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 35 %. Posuzující lékař dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položce 11c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti 35 %. Posuzující lékař přihlédl k závažnosti zdravotního postižení, jeho komplikacím, charakteru životního povolání a dalším onemocněním a z míry poklesu pracovní schopnosti určil horní hodnotu doporučeného rozpětí. Vznik invalidity stanovil dle rozhodujícího nálezu ke dni 29. 8. 2024.
5. Proti označenému rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 9. 10. 2024 podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 29. 1. 2025, kterým námitky zamítla a uvedené rozhodnutí ČSSZ ze dne 9. 10. 2024 zcela změnila tak, že žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu zamítla pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, odňala žalobci od 6. 3. 2025 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně vyplácený od 29. 8. 2024. Žalovaná vycházela z posudku o invaliditě vypracovaného lékařkou Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 17. 12. 2024. Dle tohoto posudku rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položce 11b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovila míra poklesu pracovní schopnosti 10 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se dle posuzující lékařky ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky neměnila. Posuzující lékařka dospěla k závěru, že lékař v prvním stupni řízení nadhodnotil funkční dopad rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na pokles pracovní schopnosti. Na základě provedeného přezkumu dospěla lékařka k tomu, že posudkový závěr v posudku vydaném v prvním stupni řízení nelze potvrdit, posudkový závěr lékaře v prvním stupni nevycházel ze správné aplikace posudkových kritérií, neboť nebyly dostačujícím způsobem vyhodnoceny všechny posudkově rozhodné skutečnosti.

6. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 30. 5. 2025, který si zdejší soud vyžádal v tomto řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Posudek posudkové komise, která zasedala ve složení předseda komise MUDr. A.S., MUDr. F. H. – odbornost neurologie a tajemnice Bc. T. E. obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, diagnostický souhrn, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů a posudkové hodnocení. Posudková komise po prostudování podkladové dokumentace dospěla k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí je zjištěný zdravotní stav žalobce dlouhodobě nepříznivý a má vliv na pokles pracovní schopnosti a rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je migréna bez aury, neurotopicky negativní nález, CT mozku bez patologie, neurosono v normě. Posudková komise hodnotila i další posudkově významné diagnózy mající dopad na pracovní schopnost. Posudková komise také prostudovala lékařské nálezy uplatněné v průběhu řízení jak v prvoinstančním, tak v odvolacím námitkovém řízení a konstatovala, že neobsahují nové posudkově významné skutečnosti pro hodnocení stavu do data vydání napadeného rozhodnutí žalované. Posudková komise hodnotila dopad na pokles pracovní schopnosti dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., dle kapitoly VI., položky 11b) 10 %. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky neměnila, neboť nebyl naplněn obsah uvedených ustanovení. S ohledem na tíži onemocnění a také pro charakter profese a s přihlédnutím k dalším souběžným chorobám zvolila posudková komise dolní hranici příslušného procentního rozmezí. Z dostupné a doložené dokumentace dle posudkové komise vyplývá, že se jedná o formu se středně těžkým průběhem, těžké bolesti hlavy s průvodními jevy, záchvat ovlivňuje pracovní činnost, některé denní aktivity jsou omezeny jen při záchvatu. Příložená zdravotní dokumentace PL(OL) nemá dle posudkové komise na změnu v posouzení vliv. Neobsahuje nové skutečnosti, které by měly vliv na jiné posudkové stanovisko. Posudkový závěr lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu z 23. 9. 2024 dle posudkové komise nelze potvrdit. Nejedná se o invaliditu. Posudkový závěr lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu nevycházel ze správné aplikace posudkových kritérií a nebyly dostačujícím způsobem vyhodnoceny všechny posudkově rozhodné skutečnosti. Byl nadhodnocen vliv zdravotního stavu na pracovní schopnost. Posudková komise neshledala důvod ke změně posudkového závěru a potvrdila tak posudkový závěr lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu v námitkovém řízení ze dne 17. 12. 2024 s tím, že se jedná o formu onemocnění se středně těžkým průběhem, těžké bolesti hlavy s průvodními jevy, záchvat ovlivňuje pracovní činnost, některé denní aktivity omezeny jen při záchvatu. Posudková komise tak uzavřela, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %.
7. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou v této věci bylo posouzení zdravotního žalobce. Soud byl proto povinen vyžádat si odborný lékařský posudek. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím svých posudkových komisí, jak plyne z ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému

posouzení zdravotního stavu a zachované pracovní schopnosti žalobce, ale také k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 6 Ads 23/2018-37).

8. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného zdravotního postižení pod příslušnou položku vyhlášky o posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu žalobce podle vyhlášky o posuzování invalidity. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.
9. Za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce byl vypracován shora citovaný odborný lékařský posudek Posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. Posudek byl vypracován s náležitostmi uvedenými v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, a na základě aktuální zdravotní dokumentace žalobce. Komise vycházela z kompletní zdravotní dokumentace žalobce. K dispozici měla také lékařské nálezy, které žalobce doložil v průběhu řízení. Posudková komise podala posudek v řádném složení stanoveném v § 16b zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
10. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 4 Ads 13/2003-54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
11. Krajský soud při hodnocení posudku posudkové komise dospěl k závěru, že posudek podaný PK MPSV ČR v Ostravě je úplný a přesvědčivý. Posudková komise přesvědčivě vysvětlila, jaké zdravotní postižení žalobce je rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, včetně jeho hodnocení v rámci kategorizace dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Současně komise vysvětlila, jak byly při posuzování invalidity žalobce zohledněny jeho další zdravotní potíže a profesní zařazení. Shodně s posudkem lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu v námitkovém řízení za

rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti označuje migrénu bez aury, neurotopicky negativní nález, CT mozku bez patologie, neurosono v normě dle kapitoly VI., položky 11b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 10 %. Komise dospěla ke shodnému závěru s lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu v námitkovém řízení, že žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní. Posudková komise také posoudila zdravotní stav žalobce a jeho vliv na pracovní schopnost v celém rozsahu. V posudkové komisi byl členem i lékař s odborností neurologie. Současně posudková komise dostatečně vysvětlila, proč se odchýlila od závěru lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu v prvním stupni, když dle posudkové komise posudkový závěr lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu v prvním stupni nevycházel ze správné aplikace posudkových kritérií, nebyly dostačujícím způsobem vyhodnoceny všechny posudkově rozhodné skutečnosti a byl nadhodnocen vliv zdravotního stavu na pracovní schopnost.

12. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Vzhledem k tomu, že u žalobce v takovém rozsahu pokles pracovní schopnosti prokázán nebyl, není možno žalobce považovat za invalidního i přes zjištěný dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav.
13. Soud uzavírá, že při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V případě zhoršení zdravotního stavu žalobce může podat novou žádost u České správy sociálního zabezpečení o invalidní důchod, přičemž na tento následný vývoj jeho zdravotního stavu pak bude reagováno novým posudkovým zhodnocením.
14. S ohledem na výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava dne 26. 8. 2025

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně